

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.35.2025.EM

Pan
Robert Korytkowski
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
typu rodzinnego

ul. Piastowska 12/2
59 – 400 Jawor

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 19 sierpnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze

Kierownik jednostki kontrolowanej: Robert Korytkowski
od 28 lutego 2025 r. do 17 czerwca 2025 r.

(akta kontroli str. 98)

Zakres kontroli: wybrane zagadnienia z zakresu przestrzegania w placówce opiekuńczo – wychowawczej standardów opieki i wychowania oraz praw dziecka w nawiązaniu do treści korespondencji pracowników ww. Placówki z 28 maja 2025 r. inicjującej podjęcie czynności kontrolnych.

Okres objęty kontrolą: od 28 lutego 2025 r. do 17 czerwca 2025 r.

Podstawa prawna kontroli: Art. 122 oraz art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49)¹;

Kontrola w trybie uproszczonym.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych: od 17 czerwca 2025 r. do 4 lipca 2025 r.

Kontrolerzy: 1. Emilia Molska-Kaźmierczak, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 262 z dnia 16 czerwca 2025 r.,
sygn. PS-NKWR.0030.262.2025.EM

2. Grzegorz Kownacki, kierownik oddziału Nadzoru i Kontroli Wspierania Rodziny, upoważnienie nr 263 z dnia 16 czerwca 2025 r.
sygn. PS-NKWR.0030.263.2025.EM

(akta kontroli str. 11-14)

¹ zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie przepisów ustawy, które rzutuje na spełnienie standardów opieki i wychowania. Charakter nieprawidłowości miał wpływ na funkcjonowanie jednostki i ostateczną realizację zadań w przedmiotowym zakresie.

III. Ustalenia kontroli:

Dnia 28 maja 2025 r. do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wpłynęło pismo pracowników Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Jaworze prowadzonej przez Fundację „Promyk Szczęścia” z siedzibą w Żmigrodzie, ul. Batorego 3/12, 55-140 Żmigród², na zlecenie powiatu jaworskiego. Pracownicy opisali rzekome nieprawidłowości w obszarze przestrzegania standardów opieki i wychowania w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz praw dziecka.

Wobec powyższego Wojewoda Dolnośląski w dniu 13 czerwca 2025 r. wydał zarządzenie nr 356 w sprawie przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Jaworze przy ul. Piastowskiej 12/2³ w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz praw dziecka.

W dniach 17 i 18 czerwca 2025 r. czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolny z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Emilia Molska-Kaźmierczak – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu oraz Grzegorz Kownacki – kierownik Oddziału Nadzoru i Kontroli Wspierania Rodziny, kontroler.

W kontrolowanej jednostce nie prowadzono książki kontroli. W związku z tym nie dokonano wpisu w przedmiotowym zakresie. W świetle § 21 ust. 2 – 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 poz. 1477), czynności kontrolne w dniu 17 czerwca br. zostały dokonane

² zwanej dalej „Fundacją Promyk Szczęścia” lub „Fundacją”

³ zwanej dalej „Placówką” lub „POW”

w obecności pracowników sprawujących opiekę nad dziećmi, a w dniu 18 czerwca br. przy udziale Prezes Fundacji, z wyłączeniem dyrektora POW. (akta kontroli str. 91-92)

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego obejmującego analizę dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, rozmów z wychowankami, odebranie w formie ustnego oświadczenia – wyjaśnień od osób pracujących z dziećmi i osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz wyjaśnień i pisemnych oświadczeń złożonych przez Prezesa Fundacji „Promyk Szczęścia” Panią Izabelę Kopystyńską, a także oględzin obiektu ustalono stan faktyczny:

1. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS – NKWR.9423.2.1.2025.EM z dnia 28 lutego 2025 r. i zabezpiecza 8 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych. (akta kontroli str. 15-16)
2. Kontrolowana jednostka funkcjonowała w oparciu o Regulamin organizacyjny placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego⁴ zatwierdzony przez zarząd Fundacji „Promyk Szczęścia”. Nie wskazano daty jego zatwierdzenia. Regulamin w § 1 pkt 6 określał typ Placówki, tj. rodzinny. Doprowadzenia do zgodności z obowiązującymi przepisami wymagają zapisy § 15, w których wskazano, że podstawą przyjęcia dziecka do Placówki jest decyzja wydana przez dyrektora powiatowego centrum pomocy rodzinie. Ponadto w § 3 ust. 2 pkt 3 wskazano, że Placówka współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej zamiast z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej (opieką koordynatora może być objęta rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka). Regulamin w § 16 ust. 4 pkt 6 zawierał również nieaktualne zapisy dotyczące wypłacania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia. Należy zweryfikować także zawarte w § 11 ust. 3 obowiązki osób zatrudnionych do „(...) pomocy przy wychowywaniu oraz obsługi i administracji”(!) oraz dopracować zapisy „Sposobu realizacji praw dziecka”, o których mowa w § 16 ust. 5 Regulaminu. Przykładowo w § 16 ust. 5 pkt 2 dokumentu zawarto zapis o dowożeniu do szkół samochodem wychowanków realizujących obowiązek szkolny poza POW (w domyśle miejscowością, w której jest ona zlokalizowana). Tymczasem jedną wychowankę do placówki oświatowej odwoziła także pełnoletnia siostra, do której była ona urlopowana, a wracała samodzielnie szynobusem. (akta kontroli str. 65-66, 178-187)

⁴ zwany dalej „Regulaminem”

3. Na podstawie przedłożonej ewidencji dzieci stwierdzono, że w dniu rozpoczęcia kontroli w Placówce umieszczonych było 10. wychowanków. W dni nauki szkolnej w POW obecnych było 8 wychowanków. Dwoje pozostałych przebywało w szkołach z internatem. Wszystkie dzieci zostały skierowane do Placówki z dniem 1 marca 2025 r. Zgodnie z art. 95 ust. 4 ustawy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 8 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2 – 4 i 6 ustawy, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6 ustawy. W myśl art. 95 ust. 4a ustawy w razie konieczności umieszczenia w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego rodzeństwa, za zgodą dyrektora tej placówki oraz po uzyskaniu zezwolenia wojewody, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci, nie więcej jednak niż 10. Podkreślenia wymaga, że do Wojewody Dolnośląskiego nie wpłynął wniosek o wydanie zezwolenia w świetle art. 95 ust. 4a ustawy. (dowód: akta kontroli str. 23, 167-176)
4. Celem sprawdzenia przestrzegania w Placówce praw dziecka przeprowadzono rozmowy z sześciorgiem dzieci, które wyraziły na to zgodę. Jeden wychowanek był w tym czasie w przedszkolu, pod opieką wychowawcy pozostawała czteroletnia dziewczynka. Pytania odnosiły się do codziennego funkcjonowania dzieci w POW.
5. Placówka zapewniała całodobową opiekę i wychowanie. Dyżury były pełnione w godzinach rannych, popołudniowych, popołudniowych i nocnych (zazwyczaj 7.00 – 19.00, 19.00 – 7.00 dnia następnego). Na podstawie dokumentacji stwierdzono, że dyżury we wszystkie dni tygodnia najczęściej były sprawowane przez osoby zatrudnione na stanowiskach wychowawców. Wielokrotnie w porze przed i popołudniowej przez okres zazwyczaj 8 godzin pracę wychowawcy wspierała osoba zatrudniona do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Ustalono również, że niejednokrotnie osoby zatrudnione na ww. stanowiskach samodzielnie realizowały opiekę nad wychowankami zarówno w porze dziennej jak i nocnej, co stanowi nieprawidłowość. Sporadycznie zdarzały się sytuacje, w których dyrektor nie zapewnił odpowiedniego zabezpieczenia kadrowego i nie było komu zaprowadzić dzieci do przedszkola w konsekwencji czego pozostawały one w Placówce. (akta kontroli str. 67, 71, 78, 99-117)
6. Analizie i ocenie poddano dokumentację wychowawczą dzieci. Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r.

w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395)⁵ niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej sporządza się diagnozę psychofizyczną dziecka. W trakcie postępowania kontrolnego ustalono, że wyłącznie dla dwojga wychowanków została ona sporządzona. Tylko jeden z dokumentów zawierał analizę wymaganych obszarów, tj. mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, a także przyczyn kryzysu w rodzinie oraz jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z najbliższym otoczeniem i osobami ważnymi dla niego oraz jego rozwoju. Diagnoza zawierała również wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej i pracy z rodziną dziecka. Dla pozostałych dzieci nie sporządzono diagnoz psychofizycznych w kontrolowanym podmiocie pieczy zastępczej. Brak sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka niezwłocznie po przyjęciu do Placówki stanowi nieprawidłowość. (akta kontroli str. 25-26, 29-38, 91)

7. W związku z art. 100 ust. 1 ustawy oraz § 15 ust. 1 i § 17 ust. 2 rozporządzenia mając na uwadze art. 139 ust. 2 ustawy, Dyrektor POW, we współpracy z asystentem rodziny lub przedstawicielem podmiotu organizującego pracę z rodziną dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku⁶. Spośród dziesięciorga wychowanków w Placówce dla trójki dzieci opracowano plan pomocy, dla czwórki oznaczono przedmiotowy dokument jako modyfikacja (do planu obowiązującego w podmiocie pieczy zastępczej, w którym dzieci uprzednio były umieszczone). Dla kolejnej trójki dzieci nie opracowano planu pomocy w POW. Wskazuje się, że każdorazowo plan pomocy dziecku winien być opracowany niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej. W przypadku tego wymagającym plan pomocy opracowano we współpracy z asystentem rodziny lub przedstawicielem podmiotu organizującego pracę z rodziną. Dla dwójki dzieci (A.M. i O.M.) określono w planie cel pracy zgodny z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Jednakże biorąc pod uwagę sytuację prawną ww. rodzeństwa oraz dziecka K.P. i N.P. tj. pozbawienie rodzica/ów władzy rodzicielskiej, niezasadne było wyznaczenie dla A.M. oraz K.P. i N.P. celu uwzględniającego powrót do rodziny (przy czym jeszcze dla K.P. i N.P. zapisano cel jako: „powrót dziecka do domu rodzinnego i zapewnienie rozwoju w bezpiecznych warunkach”, który był niezgodny z rozporządzeniem. Dodatkowo w planie zawarto

⁵ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem”

⁶ zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „planem” lub „planem pomocy”

zapisy: „małoletnia zostaje w placówce do czasu uregulowania sytuacji prawnej” lub „małoletnia/małoletni pozostaje w placówce do czasu przysposobienia”. Działania takie nie znajdują potwierdzenia w świetle sytuacji faktycznej wskazanych dzieci. Sytuacja prawna tych wychowanków została już uregulowana, tzn. sąd pozbawił rodziców władzy. Jeśli władza rodzicielska zostanie im przywrócona wówczas ma to znaleźć odzwierciedlenie w wyznaczonym celu pracy z dzieckiem. Dla trójki dzieci M.J., H.C., O.C. wyznaczono także cel niezgodny z rozporządzeniem, tj. „powrót do rodziny biologicznej lub umieszczenie w rodzinie zastępczej”. Należy wyznaczać cel pracy z dzieckiem zgodny z katalogiem wskazanym w rozporządzeniu, tzn. uwzględniający powrót do rodziny, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub rodzinie zastępczej albo przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Trzy plany opracowano na okres sześciu miesięcy i żaden z nich nie wymagał modyfikacji. W planach pomocy określono cele i działania krótko i długoterminowe nie uwzględniając wskazań, o których mowa w § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Weryfikacji winny podlegać również działania długoterminowe, wśród nich wymieniano też „prowadzenie szczegółowej dokumentacji dziecka”. Niezasadne jest również zawieranie obszaru „Ocena efektów pracy z rodziną dziecka, prowadzonej przez asystenta rodziny/współpraca z innymi instytucjami”, bowiem nie jest to kompetencją placówki opiekuńczo – wychowawczej. Plan pomocy dziecku ma być dokumentem, w którym zaplanowane zostanie wsparcie dla wychowanka, powinien odnosić się do jego indywidualnej sytuacji, nadawać kierunek działań i uwzględnić konkretne potrzeby oraz dotychczasowe doświadczenia dziecka. Plan powinien być narzędziem realnego wsparcia i wskazywać kierunek działań wychowawczych, a w kontrolowanym podmiocie pieczy zastępczej miał charakter czysto formalny. Dokumenty prowadzono niedbale i nierzetelnie, zawierały sprzeczne zapisy oraz powielone, identyczne informacje np. w przypadku rodzeństwa bez uwzględnienia płci, wieku i aktualnych okoliczności. Nie odzwierciedlały one bieżącego położenia dziecka. Dokumenty były opracowywane przez osoby zatrudnione na stanowisku wychowawcy i zatwierdzane do realizacji przez dyrektora Placówki.

(akta kontroli str. 24, 27-28, 39-55)

8. W Placówce nie prowadzono karty pobytu dziecka zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia, co stanowi nieprawidłowość. Odpowiednio w § 18 ust. 1 – 4 oraz § 19 ust. 2 Regulaminu obszar dotyczący sporządzania diagnozy i karty pobytu dziecka

w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego został prawidłowo ujęty, a mimo to nie spełniono tego obowiązku. (akta kontroli str. 56-64, 91, 187)

9. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia dziecka umieszczonemu w placówce opiekuńczo – wychowawczej zapewnia się wyżywienie dostosowane do jego potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia. Prezes Fundacji złożyła oświadczenie, w którym poinformowała, że w dni nauki szkolnej obiady były kupowane i dostarczane przez kuchnię Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Jaworowy Start” przy ul. Piastowskiej 12/1. Zadeklarowała również, że przynajmniej raz w tygodniu – osobiście lub za pośrednictwem pracownika Fundacji – dokonywała zakupu artykułów spożywczych. Dodatkowo, pracownicy Placówki otrzymywali też zaliczki na bieżące zakupy żywności i środków higieny osobistej w pobliskich sklepach i markecie. Zaliczki te przeznaczano także na zakup odzieży, obuwia oraz bielizny oraz opłaty związane z udziałem dzieci w wydarzeniach organizowanych przez szkołę – pod warunkiem uprzedniego zgłoszenia potrzeb przez wychowawców. W ocenie kadry wysokość zaliczek była niewystarczająca do realizacji bieżących potrzeb. Kilukrotnie zdarzyło się, że wykładali oni środki z własnych pieniędzy w celu terminowego regulowania zobowiązań. Nieprzewidziane wydatki powodowały trudności organizacyjne.

Prezes podkreśliła, że żadne z dzieci nie zgłaszało bezpośrednio do niej ani do dyrektora potrzeby uzupełnienia artykułów spożywczych czy higienicznych. W trakcie indywidualnych rozmów pracownicy oraz wychowankowie wskazywali, że za bieżące zakupy podstawowych produktów żywnościowych (np. chleb, mleko, płatki) oraz przygotowywanie śniadań i kolacji oraz gotowanie obiadów w weekendy odpowiadali wychowawcy i osoby zatrudnione do pomocy przy opiece nad dziećmi, czasem przy ich wsparciu, adekwatnie do ich wieku i możliwości rozwojowych. Wychowankowie i kadra zgodnie zaznaczali, że większe zakupy spożywcze były dostarczane przez dyrektora oraz prezes Fundacji przeciętnie raz lub dwa razy w miesiącu, co pozostaje w sprzeczności z deklaracjami składanymi przez prezes organizacji. Wśród zakupionych produktów znajdowały się m.in. wędliny, nabiał, owoce, słodycze oraz tzw. „zupki chińskie”. Wskazane jest wyeliminowanie z diety dzieci żywności wysoko przetworzonej, pozbawionej wartości odżywczych i nieodpowiedniej dla rozwijającego się organizmu. Podczas rozmów ustalono także, że troje dzieci wymagało stosowania specjalistycznej diety, o czym poinformował

jeden z opiekunów. Wszyscy wychowankowie potwierdzili, że przez całą dobę mieli dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów. Jednak niepokojącym incydentem pozostaje sytuacja z Dnia Dziecka, w którym zabrakło jedzenia. Jeden z opiekunów, z własnej inicjatywy, zorganizował dzieciom posiłek w postaci pizzy. Brak żywności w Placówce należy uznać za sytuację niedopuszczalną i stanowi to nieprawidłowość w świetle §18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. Powielały się zgłoszenia o niewystarczającej ilości środków higienicznych. Jedno z dzieci wskazało, że było doposażone przez rodzica w powyższe artykuły.

(akta kontroli: 67-68, 70-72, 74-75, 78- 83, 85, 87-88, 119-122, 146-147)

10. Zgłoszono przypadki niezrealizowanych wizyt lekarskich, np. z powodu braku osoby dorosłej, która mogłaby towarzyszyć dziecku. Dotyczyło to konsultacji mających odbyć się poza Jaworem, w tym wizyty u endokrynologa czy kontrolnej po operacji okulistycznej. Po powiadomieniu o nieobecności pracownika wówczas nie zorganizowano zastępstwa. Ponadto dziecko nie zostało nadal zabezpieczone w odpowiednie okulary. Innemu wychowankowi zapewniono je zgodnie ze wskazaniem. 17 czerwca br. w trakcie czynności kontrolnych pracownik zgłaszał, że kolejnego dnia jedna dziewczynka ma zaplanowaną wizytę u specjalisty i oczekiwał na informację zwrotną od prezes Fundacji w sprawie jej realizacji. Ostatecznie zorganizowano transport i opiekę. Odnotowano także sytuację opóźnienia w realizacji zakupu antybiotyku dla dziecka – lek został wykupiony przez dyrektora z dwudniowym opóźnieniem, ponieważ apteka odmówiła wcześniej wydania go wychowawcy „na zeszyt” z powodu nieopłaconych wcześniej faktur. Z relacji kadry wynika, że otrzymywali m.in. w aptece od farmaceuty informacje o nieopłaconych terminowo zobowiązaniach za leki i ustne ponaglenia, w konsekwencji czego pojawiały się trudności w realizacji recept. Osoby pracujące z dziećmi oświadczały, że o powyższych sytuacjach powiadamiały przełożonych. Prezes Fundacji wyjaśniła, że przyczyną opóźnienia płatności było nieprzekazanie jej kilku faktur, a ostatecznie kwestia ta została omówiona z dyrektorem i farmaceutą oraz uregulowano należności. Powyższe sytuacje stanowią nieprawidłowość w świetle § 13 i § 18 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia.

(akta kontroli: 67, 71-75, 77, 81, 84-85, 88, 91, 93, 119)

11. Relacje wychowanków z dyrektorem.

Dzieci zwracały się do dyrektora „wujku” bądź po imieniu. Ta druga forma była przez dyrektora proponowana, a wręcz oczekiwana w świetle informacji pozyskanych

w trakcie kontroli. Część wychowanków przyznała, że taki skrócony dystans stwarzał im zakłopotanie, a niektórzy wykorzystywali go do uzyskania zgody na działania nieaprobowane przez wychowawców. Dzieci wskazywały na nieregularną i małą częstotliwość kontaktów z dyrektorem, wyrażały rozczarowanie brakiem jego obecności chociażby w Dzień Dziecka czy w sytuacji hospitalizacji. Jedno z dzieci powiedziało, że dysponuje numerem telefonu dyrektora.

W świetle powyższego wskazuje się, że zastosowana przez dyrektora forma skróconego dystansu w kontaktach z dziećmi, poprzez oczekiwanie zwracania się po imieniu, nie odpowiada standardom wychowawczym oraz zasadom prawidłowej relacji dorosły – dziecko. Tego rodzaju praktyka prowadziła do dezorientacji wychowanków, a w niektórych przypadkach do nadużyć i prób omijania ustalonych reguł wychowawczych. Zwracanie się po imieniu do dyrektora nie sprzyja budowaniu właściwego autorytetu, klarowności ról oraz poczucia bezpieczeństwa u dzieci. Ponadto niezbędne jest zwiększenie częstotliwości i jakości kontaktów dyrektora z wychowankami, szczególnie w sytuacjach dla nich ważnych (święta, wydarzenia okolicznościowe, pobyt w szpitalu), aby wzmocnić więź i poczucie wsparcia ze strony kadry kierowniczej Placówki.

(akta kontroli: 68, 73, 77, 78, 81, 82, 83, 85, 87)

12. Urlopowanie wychowanków.

Prezes Fundacji oświadczyła, że urlopowanie odbywało się po konsultacji z wychowawcami i za zgodą dyrektora, który podejmował ostateczną decyzję. W praktyce jednak, według wychowawców, dyrektor podejmował decyzje samodzielnie, nie uwzględniając ich opinii i podważając ich zdanie oraz autorytet. Wskazano, że „wystarczył telefon do dyrektora” (dziecka lub rodzica), by zmienić wcześniej ustalone zasady. Jeden z wychowanków potwierdził, że dyrektor wyraził zgodę na nocowanie jego kolegi w Placówce po bezpośrednim kontakcie telefonicznym. Kadra potwierdziła to zdarzenie, podkreślając brak informacji zwrotnej od przełożonego. W ocenie pracowników oni także mają niewystarczający kontakt z dyrektorem, od czerwca został on ustalony na jeden raz w miesiącu.

Wskazuje się na konieczność podjęcia działań naprawczych w zakresie współpracy pomiędzy dyrektorem a pracownikami Placówki. Mają się one przyczynić do poprawy przepływu informacji, wzmocnić autorytet kadry wychowawczej oraz zapewnić spójność i przejrzystość podejmowanych decyzji w Placówce.

(akta kontroli: 65-66, 76, 151)

13. Wsparcie edukacyjne, współpraca ze szkołami, pomoc psychologiczna.

Naukę w szkole podstawowej realizowało pięcioro dzieci, w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym jedna wychowanka. Jedna dziewczyna była uczennicą szkoły średniej, dwoje wychowanków uczęszczało do przedszkola. Żadne z dzieci nie było objęte systemem nauczania indywidualnego. Za kontakty z placówkami oświatowymi odpowiedzialni byli wychowawcy. Udzielali oni wychowankom pomocy i wsparcia w planowaniu zajęć oraz organizacji nauki. Dzieci, według potrzeb, korzystały również z ich pomocy w przygotowywaniu się do szkoły. Kadra pozostawała w kontakcie z placówkami oświatowymi, dyrektor Placówki takowego w ogóle nie podjął, co potwierdziły osoby nimi kierujące. Trudności w wymianie informacji występowały zwłaszcza na początku bieżącego roku. Dopiero nawiązanie współpracy z jednym z wychowawców usprawniło komunikację i pozwoliło na bieżącą współpracę. Wychowawcy współdziałali z placówkami oświatowymi. Dyrektorzy szkół do których uczęszczały dzieci na terenie Jawora i przedstawiciel organu prowadzącego przedszkole podkreślali dobrą współpracę i komunikację z wychowawcami. Potwierdzono, że dzieci uczęszczały regularnie do szkół, generalnie nieobecności były zgłaszane, chociaż w przypadku Szkoły Podstawowej nr 5 w Jaworze na dzień 27 czerwca br. odnotowano pojedyncze nieusprawiedliwione nieobecności czworga wychowanków. Potwierdzono opóźnienia w terminowym regulowaniu należności, np. za wyżywienie wychowanki, odpłatność za przedszkole. Niektóre dzieci były objęte doraźną pomocą psychologiczną w szkołach, wsparciem pedagoga specjalnego i uczestniczyły w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych, ale też nauczyciele zgłaszali wychowawcom potrzeby wsparcia psychologicznego dzieci.

Zatrudniony w Placówce psycholog był obecny w niej sporadycznie, a zgodnie z umową miał realizować 45 godzin wsparcia miesięcznie. Dzieci i osoby pracujące z nimi wskazywały jednak, że jego działania ograniczały się do biernej obecności i sytuacyjnie organizacyjnej (np. gra w piłkę, przywożenie zakupów), bez realizacji faktycznie oczekiwanego wsparcia psychologicznego. Prezes Fundacji nie przedłożyła list obecności poświadczających wykonaną przez psychologa pracę ani żadnej dokumentacji prowadzonej przez tego specjalistę. Podczas rozmów zgłoszono również brak wsparcia psychologicznego w POW po informacji o myślach samobójczych jednego z wychowanków. Kadra podjęła starania o zapewnienie wsparcia psychologicznego z zewnętrznych źródeł, tj. w organizacjach prowadzących

działalność na terenie Jawora. Wychowawca zapisał dziecko na konsultacje, jednak wymagało to długiego oczekiwania. Mimo zatrudnienia psychologa w POW nie realizował on swoich zadań w wymaganym zakresie. W ocenie rozmówców dzieci potrzebowały specjalistycznego wsparcia.

(akta kontroli: 23, 66-68, 70-73, 77, 79, 81, 91, 165, 200-205)

14. Wyposażenie w przedmioty potrzebne do zajęć.

W piśmie inicjującym czynności kontrolne powiadomiono także o niewyposażeniu wychowanki w oprogramowanie do nauki w szkole o wybranym profilu. Prezes Fundacji oświadczyła, że dziecko zgłaszało taką potrzebę i otrzymało informację o konieczności dostarczenia szczegółów nt oprogramowania, a następnie miała zostać podjęta decyzja. W czasie kontroli wychowawca wskazał, że wobec braku wiadomości od kierownictwa pomógł wychowance w realizacji zadania szkolnego za pomocą telefonu komórkowego. Dziewczyna w trakcie kontroli była w szkole w Jeleniej Górze i nie było możliwości rozpytania w tym zakresie.

(akta kontroli: 73, 177)

15. Organizacja czasu wolnego.

Dzieci spędzały czas wolny na terenie przyległym do Placówki, spacerując, bawiąc się lub uczestnicząc w wycieczkach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze i zlokalizowaną po sąsiedztwie placówkę opiekuńczo – wychowawczą. Brały również udział w wyjazdach szkolnych – co potwierdzono w rozmowach z nimi oraz w korespondencji z przedstawicielami szkół i przedszkola. Prezes złożyła oświadczenie, że wychowankowie brali udział w wycieczkach i wydarzeniach szkolnych, opłaty były regulowane z zaliczek pozostawianych do dyspozycji wychowawcy i przekazywane przez niego za odpowiednim pokwitowaniem. Opłaty za udział w dodatkowych zajęciach pokrywano na podstawie wystawionych faktur. Powzięto informację, że wychowawcy wykładali swoje środki w sytuacji braku zaliczek.

(akta kontroli: 68, 70, 74, 79, 81, 84, 86, 89, 118, 148-150, 200-205)

16. Kwota pieniężna do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia.

Wychowankowie, którzy ukończyli piąty rok życia, powinni mieć zapewnioną comiesięczną kwotę pieniężną do własnego dysponowania, której wysokość ustala co miesiąc dyrektor biorąc pod uwagę zawarte w regulaminie placówki opiekuńczo – wychowawczej postanowienia w tym zakresie. W Regulaminie Placówki zawarto nieaktualne zapisy, co wymaga uregulowania. Na podstawie przedłożonych kopii list za okres marzec – czerwiec 2025 r. ustalono, że kieszonkowe było przyznawane i wypłacane, co dzieci poświadczyły podpisem. W rozmowach indywidualnych

wychowankowie potwierdzili otrzymywanie kieszonkowego. Poszczególne dzieci wskazywały, że było ono przyznawane nieregularnie. (akta kontroli: 76, 81-82, 85, 154-157)

17. Warunki bytowe i stan techniczny pomieszczeń, w którym zlokalizowana jest Placówka.

Wychowankowie mieli do dyspozycji cztery pokoje mieszkalne nie większe niż 5 – osobowe, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia. Pokoje były umeblowane, znajdowały się w nich m.in. łóżka oraz szafy odzieżowe. Pomieszczenia były oświetlone lampami sufitowymi. Żadne z dzieci nie zgłosiło potrzeby otrzymania dodatkowego oświetlenia biurkowego. W dwóch takich lampkach stwierdzono brak żarówek. Do dyspozycji wychowanków pozostawała również wspólna przestrzeń mieszkalna stanowiąca miejsce spotkań i wypoczynku oraz miejsce do wspólnego przygotowywania posiłków, zapewniające odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności oraz łazienki. W Placówce było miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych oraz toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Dzieciom zorganizowano miejsce do nauki. W trakcie kontroli przedłożono protokół kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze z dnia 27 marca 2025 r. W wyniku przeprowadzonych wówczas czynności nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń ani nie zawarto uwag. Podczas oględzin obiektu w dniu 17 czerwca br. w poszczególnych pomieszczeniach panował nieporządek, odchodząca ze ściany tapeta w jednym z pokoiów wymagała naprawy, podobnie jak dziura w drzwiach między pokojami zasłonięta pudłami z zabawkami. Stół i krzesła w salonie były brudne i klejące. Dodatkowo oparcia krzeseł były uszkodzone – przy próbie odsunięcia ich od stołu, by usiąść, zostawały w dłoniach. Brakowało klamek w drzwiach, a klamki okienne nie posiadały zabezpieczenia, co w ocenie kadry byłoby zasadne ze względów bezpieczeństwa. Na tarasie znajdowało się składowisko rzeczy i przedmiotów przeznaczonych do wyrzucenia, co uniemożliwiało jego inne wykorzystanie. Z szaf wychowanków „wypadały” ubrania. Nawet w szafkach w łazience przechowywano elementy garderoby dziecięcej. W związku z zarzutami dotyczącymi braku zapewnienia wychowankom odpowiedniej odzieży i bielizny oraz przekazywaniem im zużytych ubrań, należy uporządkować i zweryfikować stan wyposażenia każdego dziecka. Wówczas osoby pracujące z dziećmi zyskałyby dokładny wgląd w sytuację zaopatrzenia każdego wychowanka i rozeznanie czego

on potrzebuje. Zauważa się, że budzi zastrzeżenie zgłoszenie kadry, że to rodzice wychowanków informują pracowników POW o brakach w wyposażeniu dzieci, bowiem jako osoby na co dzień pełniące funkcję opiekunów i wychowawców powinny być najlepiej rozeznane w sytuacji swoich podopiecznych. Dzieci w trakcie rozmów zgłaszały konieczność uzupełnienia bielizny. Wybrane elementy wyposażenia Placówki jak np. szafy (urwane drzwi) i krzesła wymagają napraw i wyczyszczenia, a odzież dzieci uporządkowania. Stan czystości oraz stan techniczny pomieszczeń w Placówce wskazywały na konieczność pilnych działań naprawczych w tym zakresie. W Placówce zatrudniony był kierownik administracyjny wymiarze w 50 godzin, jednak w umowie nie wskazano jakie zadania ma on realizować. Prezes Fundacji poinformowała, że miał podejmować się prac gospodarczo – administracyjnych. Według personelu odpowiadał on m.in. za zakup chemii gospodarczej. Niemniej nie podejmował się on drobnych napraw, nie zajmował się usuwaniem usterek, takich jak np. wymiana słuchawki prysznicowej, montaż brakujących klamek w drzwiach, żarówek czy uporządkowaniem tarasu. Pozyskane wyjaśnienia wskazują, że mieli tym zajmować się wychowawcy. Wzywali oni także serwisanta do pralki, który po rozpoznaniu wskazał jakie działania należy podjąć, jednak ostatecznie do dnia kontroli nie zostały w całości zrealizowane wobec braku reakcji dyrektora POW.

(akta kontroli str. 17-22, 66, 67, 68, 74, 78, 166, 188-192)

18. Zgodność zatrudniania pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontroli została poddana dokumentacja osób faktycznie sprawujących opiekę nad dziećmi w okresie od marca br. do dnia kontroli tj. pracowników widniejących w grafikach i poświadczających wykonanie pracy poprzez złożenie podpisu na listach obecności. Kontrola wykazała, że cztery osoby zatrudnione do pracy z dziećmi na stanowisku wychowawcy spełniały wymagania, o których mowa w art. 98 ust. 2 i 3 ustawy. W. S. zatrudniono na stanowisku opiekun. W katalogu osób pracujących z dziećmi w placówce opiekuńczo – wychowawczej jest „opiekun dziecięcy”, ale wskazana wyżej osoba nie posiadała odpowiednich kwalifikacji do zajmowania tego stanowiska. W jej aktach zgromadzono dokumenty, które wskazują, że mogłaby być zatrudniona na stanowisku wychowawcy lub do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W razie zmiany stanowiska należy również zadbać o zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku. W. S. oraz dwie osoby zatrudnione w oparciu o umowę zlecenie do pomocy przy

sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich spełniły wymóg określony w art. 98 ust. 3 ustawy.

W stosunku do osoby zatrudnionej na stanowisku psychologa nie przedłożono dokumentów, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy. Wobec dwóch osób zatrudnionych do obsługi i administracji nie było możliwości weryfikacji spełnienia przez nich wymogu braku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz zdolności do pracy w placówce opiekuńczo – wychowawczej poprzez potwierdzenie zaświadczeniami lekarskimi braku przeciwwskazań do pracy. Powyższe stanowi nieprawidłowości w świetle art. 99 ust. 5 ustawy.

Ocenę zgodności zatrudnienia dyrektora Placówki z wymaganymi kwalifikacjami dokonano na podstawie przedłożonych kopii dokumentów oraz pisemnych oświadczeń i zaświadczeń, o których mowa w art. 97 ust. 4 ustawy. Analiza ww. potwierdziła spełnianie wymogów określonych w art. 97 ust. 4 pkt. 1 i 2 ustawy. Nie przedłożono pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora, co stanowi nieprawidłowość. Dokument, który przedstawiono dotyczył predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. (akta kontroli: 94-98, 158-164)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie uproszczonym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Jaworze stwierdzono następujące nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych:

1. Naruszenie standardu liczby dzieci umieszczonych w Placówce.
2. Niewłaściwa organizacja pracy wychowawczej w Placówce.
3. Opiekę nad dziećmi samodzielnie sprawowały osoby zatrudnione do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich.
4. Dla 8 wychowanków nie sporządzono niezwłocznie po przyjęciu do placówki opiekuńczo – wychowawczej diagnoz psychofizycznych.
5. Plan pomocy dziecku nie opracowywano na podstawie diagnozy psychofizycznej bądź w ogóle go nie opracowywano.
6. W planie pomocy dziecku wyznaczano błędny cel pracy.
7. Nie prowadzono karty pobytu dziecka zgodnie z § 17 ust. 4 rozporządzenia.

8. Nie zapewniono dzieciom wyżywienia według faktycznych potrzeb (w dniu 1 czerwca 2025 r.).
9. Nie zapewniono dzieciom dostępu do opieki zdrowotnej i nie zaopatrzone ich w wyroby medyczne.
10. Nie przedłożono dokumentów poświadczających spełnianie przez psychologa wymogów, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy.
11. Nie przedłożono dokumentów poświadczających spełnianie przez 2 osoby zatrudnione do obsługi i administracji wymogów, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy.
12. W 1 przypadku zatrudniono osobę na stanowisku niezgodnym z katalogiem osób wskazanych w ustawie.
13. Dyrektor nie posiadał pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnionej funkcji.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania, należy:

1. Przestrzegać standardu liczby dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.
Podstawa prawna: art. 95 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
Termin realizacji: na bieżąco.
2. Każdorazowo właściwie organizować pracę wychowawczą w placówce opiekuńczo – wychowawczej.
Podstawa prawna: § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).
Termin realizacji: na bieżąco.
3. Zapewniać wychowankom opiekę sprawowaną przez wymienione w ustawie osoby pracujące z dziećmi w Placówce.

Podstawa prawna: art. 98 ust.1 pkt 1 i art. 98 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki Opiekunczo – wychowawczej sporządzać diagnozę psychofizyczną dziecka.

Podstawa prawna: § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Opracowywać plany pomocy dziecku na podstawie diagnoz psychofizycznych.

Podstawa prawna: § 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

6. W planie pomocy dziecku wyznaczać cel pracy zgodny z katalogiem zawartym w rozporządzeniu.

Podstawa prawna: § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Prowadzić karty pobytu dziecka zgodnie z rozporządzeniem.

Podstawa prawna: § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

8. Zapewniać dzieciom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb.

Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

9. Zapewnić dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej i zaopatrywać je w wyroby medyczne.

Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

10. Uregulować kwestię zatrudnienia psychologa.

Podstawa prawna: art. 98 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

11. Uregulować kwestię zatrudnienia osób do obsługi i administracji.

Podstawa prawna: art. 99 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

12. W placówce opiekuńczo – wychowawczej zatrudniać osoby na stanowiskach zgodnych z katalogiem wskazanym przez ustawodawcę.

Podstawa prawna: art. 98 ust. 1 i 2, art. 99 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

13. Doprowadzić do zgodności z obowiązującymi przepisami zatrudnienie dyrektora.

Podstawa prawna: art. 97 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Proszę w terminie do dnia **30 września 2025 roku** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Emilia Molska-Kaźmierczak

.....
(członek zespołu inspektorów)

KIEROWNIK

Oddziału Nadzoru i Kontroli
Wspierania Rodziny

Grzegorz Kownacki

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olemiarz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

